

สถานการณ์เหล่านี้แตกต่างกันในด้านพื้นฐานของแต่ละแบบ ระดับของสถานการณ์แบบหลังนั้น โดยธรรมดาแล้วถูกกำหนดในงานด้านที่จะเสนอหลักการธนาคารแบบอิสลามนี้เพื่อที่จะทำการแก้ไขปัญหาขัดแย้งประการแรกระหว่างธนาคารแบบทุนนิยมกับแบบอิสลาม ความขัดแย้งของธนาคารแบบนี้กับหลักการต่าง ๆ ของบทบัญญัติอิสลามและกฎหมายมหาชน จากจุดนี้จะต้องใช้ความพยายามอย่างมากเพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งระเบียบในอันที่จะจัดตั้งระบบธนาคารที่มีได้เกี่ยวข้องกับนโยบายของการออกเงินกู้หรือกู้ยืมเงินจากลูกค้าโดยติดอยู่กับระบบดอกเบี้ยในเวลาเดียวกันระเบียบกฎหมายเกณฑ์นั้นก็ต้องเหมาะสมกับชีวิตมนุษย์และเคลื่อนไหวไปได้ภายในขอบข่ายของสังคมที่มีใช้แบบอิสลาม ตลอดทั้งพื้นฐานแห่งหลักการของมันที่จะสามารถยืนหยัดอยู่ได้ในท่ามกลางการดำเนินการของธนาคารอื่น ๆ ซึ่งกำลังเป็นอยู่โดยธนาคารเหล่านั้นยังคงดำเนินการติดอยู่กับระบบดอกเบี้ยแม้เมื่อภายหลังการจัดตั้งธนาคารแบบอิสลามอย่างตั้งใจนั้นขึ้นแล้วก็ตาม ย่อมเป็นไปได้ภายในสถานการณ์ที่ถูกจำกัดเช่นนั้นเหมือนอย่างที่ได้ยกขึ้นมากล่าว ที่จะคาดหวังในการแก้ปัญหาสถานการณ์ที่กำลังขัดแย้งกันอยู่ตามประการที่สอง มันไม่อาจที่จะอยู่ร่วมกันได้ด้วยดีระหว่างบทบาทและกิจกรรมของธนาคารและพื้นฐานซึ่งหลักเศรษฐกิจแบบอิสลามวางอยู่หรือแม้แต่ช่วยสนับสนุนส่งเสริมสปีริตโดยทั่วไปของหลักการแบบนี้ภายในขอบเขตของธนาคารที่ปราศจากดอกเบี้ย...! การห้ามดอกเบี้ยจะต้องประกาศออกมาอย่างเป็นที่ยอมรับกันตามกฎหมาย

ในธนาคารที่ปราศจากดอกเบี้ยซึ่งได้ถูกจัดตั้งขึ้นในสังคมที่มีใช้
เป็นแบบอิสลาม แต่มันจะไม่ก่อให้เกิดสปีริตเศรษฐกิจแบบ
อิสลามของมันตลอดทั้งเนื้อหาของมันก็จะไม่เกิดขึ้นภายในโครง
สร้างของธนาคารแบบนั้น เพราะว่า การแก้ปัญหาความขัดแย้ง
ประการแรกโดยตัวของมันเองนั้นมีได้หมายความว่าถึงสิ่งใด นอก
เสียจากการขจัดเสียซึ่งระเบียบกฎหมายเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านกฎหมาย
ที่มีได้เป็นไปตามแบบอิสลามและมีได้เป็นไปตามหลักนิติศาสตร์
อิสลาม (ฟิกฮ์) การขจัดเสียซึ่งระเบียบกฎหมายเกณฑ์ที่ก่อให้เกิดความ
สัมพันธ์อันมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นต้นว่า การเกี่ยวข้องกับ
ดอกเบี้ยเงินกู้ ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลอย่างแท้จริง หรือมันมิได้นำมา
ซึ่งเป้าหมายตามวัตถุประสงค์และไม่ได้รับสิ่งที่คาดหวังไว้จาก
หลักการเศรษฐกิจแบบนั้นโดยการเพียงแต่ห้ามระเบียบกฎหมายเกณฑ์
ต่าง ๆ อันมิชอบด้วยกฎหมายเช่นนั้น นอกเสียจากว่ามันจะได้
ขยายออกไปสู่ผลพลอยได้อื่น ๆ อีกมากมายในระเบียบกฎหมายเกณฑ์
เช่นนั้นในอันที่จะถอนรากถอนโคนสปีริตทั่วไปของระเบียบ
กฎหมายเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านั้น และนอกเสียจากว่าหันมาใช้เศรษฐกิจ-
ศาสตร์แบบอิสลามในรูปแบบอันสมบูรณ์ของมันซึ่งรวบรวมทุก
แง่ทุกมุมของชีวิตในอันที่จะบรรลุความสำเร็จแห่งจุดมุ่งหมายและ
วัตถุประสงค์ต่าง ๆ เหล่านั้น ก็ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ภายใน
ในของแต่ละส่วนของมัน ระบบอิสลามทั้งมวลซึ่งภายในนั้นส่วน
ต่าง ๆ ทั้งหมดจะต้องสัมพันธ์กันในกันอย่างใกล้ชิดในแต่ละส่วน
ของมัน และต้องวางแต่ละส่วนให้ปฏิบัติการได้เพื่อเป็นการเตรียม
พร้อมให้บรรลุความสำเร็จในสภาพที่เป็นไปได้สำหรับส่วนอื่น ๆ

ในส่วนที่จะก่อให้เกิดการส่งเสริมสนับสนุนต่อกันและกัน เพื่อมันจะได้ช่วยให้แผนการต่าง ๆ แสดงบทบาทแบบอิสลามไปได้ด้วยดี

เกี่ยวกับระดับของสถานการณ์ประการที่หนึ่ง เมื่อได้มีความตั้งใจที่จะจัดตั้งธนาคารอิสลามในสังคมมุสลิมแล้ว ซึ่งไม่ใช่การจัดตั้งธนาคารอิสลามในสังคมที่มีโซมุสลิม มันก็ยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะขจัดความขัดแย้งประการแรกเท่านั้น แต่มันยังต้องการที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอื่น ๆ ทั้งสองนั้นด้วย เพียงจซึ่งเป็นความขัดแย้งระหว่างธนาคารแบบทุนนิยมกับธนาคารแบบอิสลาม เพื่อที่จะให้ถึงซึ่งธนาคารแบบอิสลามที่แท้จริง ซึ่งจะทำให้ส่วนรวมของภาพพจน์ที่สมบูรณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจของสังคมแบบอิสลาม ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแต่การดำเนินงานแบบปะติดปะต่อขึ้นมาของธนาคารแบบทุนนิยม

บนพื้นฐานนี้ที่เราต้องแยกให้เห็นเด่นชัดเสียตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างกิจกรรมทั้งสองแบบที่ดำเนินงานโดยธนาคารแบบทุนนิยม กิจกรรมแบบ “นายทุน” และกิจกรรมแบบ “การบริการ” ซึ่งเราได้จำแนกมาแล้วแต่เบื้องต้น กิจกรรมแบบบริการจะเป็นไปได้โดยทั่วไปก็ภายหลังจากการค้นคว้าหาความแน่นอนให้ได้ดังต่อไปนี้เสียก่อน :

ประการที่หนึ่ง : ธรรมชาติของกิจกรรม เป็นต้นว่า สภาพของมันในกิจกรรมด้านบริการที่แท้จริง สิ่งทดแทนที่ทางธนาคารจะพึงได้รับในการให้การบริการประเภทนั้น ๆ มากกว่า เพียงแต่

การใช้คำว่า “บริการ” เป็นเครื่องหมายที่จะแสวงหาผลกำไร
ในการลงทุนหรือผลประโยชน์แก่นายทุน

ประการที่สอง : การบริการซึ่งทางธนาคารจัดให้ นั้นจะต้อง
ได้รับการพิจารณาโดยคนทั่วไปว่า “สะอาด” และต้องเข้ากันได้
ทั้งหมดกับสวัสดิการทั่วไปของสังคมนั้น

ประการที่สาม : การโยกย้ายถ่ายถอนกิติ การซื้อขายโอน
หุ้นหรือพันธบัตรต่าง ๆ กิติ ทั้งหมดต้องเป็นไปตามกฎหมายใน
กิจกรรมนั้น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริการซึ่งเข้ากันได้กับปรัชญาและ
อุดมการณ์ของอิสลาม

เกี่ยวกับกิจกรรมแบบนายทุนของธนาคารเหมือนอย่างที่เรา
ได้กล่าวมาแล้วแต่เบื้องต้นนั้น มันเป็นสิ่งหนึ่งซึ่งมีสองด้าน
บทบาทด้านอรรถวิสัยในธนาคารด้านหนึ่ง และหลักการอีกด้าน
หนึ่ง ธนาคารในอิสลามก็คงไว้ซึ่งบทบาทแบบอรรถวิสัยใน
ธนาคารเหมือนอย่างกิจกรรมแบบทุนนิยมเช่นนั้น ในขณะที่เดียวกัน
ก็ทำการแยกแยะบทบาทด้านหลักการออกไปซึ่งได้นำมาจาก
ธรรมชาติของระบบเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมทั้งทางด้านความ
รู้สึกนึกคิดและจิตใจของสังคมแบบทุนนิยม

แทนที่จะใช้วิธีการต่าง ๆ แบบทุนนิยมในอันที่จะดำเนิน
การบทบาทด้านอรรถวิสัยในธนาคาร ธนาคารแบบอิสลามใน
สังคมมุสลิมใช้เครื่องมือต่าง ๆ แบบอิสลามตามธรรมชาติของมันใน
ทำนองนี้ มันก็จะบรรลุถึงเป้าหมายแบบอรรถวิสัยของกิจกรรม
ด้านธนาคารในชีวิตเศรษฐกิจ แต่ภายในสิ่งที่ต้องการตามวิถีชีวิต

แบบอิสลาม ซึ่งตามความจริงแล้วแบบนี้ชี้ให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงอันยิ่งใหญ่ในธรรมชาติของกิจกรรมแบบธนาคาร

การเปลี่ยนแปลงเช่นนั้นอาจจะสรุปได้ตามประเด็นต่อไปนี้ :

ประเด็นที่หนึ่ง : การดำเนินงานเพื่อเก็บสะสมทุนและการนำทุนนั้นไปลงทุนจะต้องได้รับการควบคุมดูแลโดยรัฐบาลในสังคมแบบอิสลามโดยผ่านธนาคารชาติ และการลงทุนเพื่อดำเนินกิจการธนาคารในภาคเอกชนย่อมไม่เป็นที่อนุมัติ และในทำนองนี้ จุดมุ่งหมายของการลงทุนในการดำเนินงานเช่นนั้นจะไม่ถูกแยกจากส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งพันพัวอยู่กับแบบทุนนิยมของมัน แต่การดำเนินงานกับสะสมเงินนั้นกลายเป็นงานสังคมด้านหนึ่งซึ่งรัฐบาลเข้ามาเป็นตัวแทน ในวิธีการแบบนี้บรรดาเจ้าของกองทุนดังกล่าว นั้นและอำนาจใหม่ใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องจากการสะสมทุนเช่นนั้นก็จะไม่เข้ามาเป็นเจ้าของของบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะ หรือคนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดในจำนวนจำกัดโดยเฉพาะเหมือนอย่างกลุ่มนายทุนเหล่านั้นที่ได้เข้ามาควบคุมกิจการธนาคาร และได้ยึดบังเหียนของชีวิตเศรษฐกิจทั้งหมดเอาไว้ในสังคมแบบทุนนิยม

ประเด็นที่สอง : รัฐบาล (อิสลาม) ในความพยายามของรัฐบาลที่จะเรียกสะสมทุนทรัพย์มิได้วางอยู่บนหลักการที่ว่า ประชาชนต้องได้รับความช่วยเหลือด้วยอัตราดอกเบี้ยอันเป็นรายได้ประจำในนามของคำว่า "ดอกเบี้ย" เหมือนอย่างที่บรรดาธนาคารแบบทุนนิยมได้กระทำกันอยู่ แต่ธนาคารแบบอิสลามนำนโยบายในด้านนี้ของมันออกมาจากข้อเท็จจริงต่าง ๆ ตลอดทั้งเรื่องราวต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดโดยหลักการทางเศรษฐกิจของมัน และได้รับ

การดลบันดาลใจโดยความรู้สึกทั่วไปในสปีริตแห่งหลักการ
นิติศาสตร์อิสลาม (ชะรีอะฮ์)

เรื่องเหล่านั้น เช่น :

ก. ดอกเบี้ยเป็นสิ่งต้องห้าม เพราะว่าตามความเป็นจริงแล้ว
มันเป็นสิ่งหนึ่งของการทดแทนซึ่งนายทุนได้รับจากการปล่อยให้
ผู้ให้ยืมได้รับผลประโยชน์จากเงินของเขาและทฤษฎีว่าด้วยค่าจ้าง
แบบอิสลาม ก็ใช้มาตรการ “ความถูกต้องทางกฎหมายเกี่ยวกับ
ค่าจ้างแรงงาน” นั่นคือ

การให้เงินชดเชยสำหรับการทำางานอย่างหนึ่ง หรือใช้
ประโยชน์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งจะต้องสูญเสียสิ่งนั้นไปใน
กระบวนการใช้สอยซึ่งจำเป็นต้องได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม

ทุนที่เป็นเงินตรามิได้สูญหายไปในส่วนหนึ่งส่วนใดของมัน
ในขณะที่ถูกนำไปใช้สอยจนกระทั่งมันได้หมุนกลับเข้ามาอย่าง
เต็มทีแก่ข้อตกลงในการกู้ยืม เพราะฉะนั้นตามทัศนะของอิสลาม
แล้วจึงไม่มีการยอมรับในการที่จะจ่ายค่าตอบแทนให้แก่เงิน
ในกรณีดังกล่าวนี้

ข. อิสลามได้ห้ามการสะสมทองและเงินโดยมิได้ใช้จ่ายมัน
ไปในวิถีทางของอัลลอฮ์ผู้ทรงอำนาจยิ่ง อัลลอฮ์ผู้ทรงได้รับการ
สรรเสริญสูงสุด และพระผู้ทรงสูงส่งยิ่งได้ตรัสไว้ดังนี้

“และเขาเหล่านั้น ผู้ซึ่งสะสมทองและเงิน โดยมิได้ใช้จ่ายมัน
ไปในวิถีทางของอัลลอฮ์ จงแจ้งข่าวให้เขาเหล่านั้นรู้เถิดว่า การ
ลงโทษอันเจ็บปวดกำลังรอคอยพวกเขาอยู่ (ในโลกหน้า)”

คำว่าทองและเงิน มิได้หมายถึงอื่นใด เว้นแต่มันเป็นตัวอย่างของสองสิ่ง นั่นคือเหรียญเงิน หรือเหรียญทอง ซึ่งเหรียญเหล่านี้เป็นเงินตรา ที่สมมติกันขึ้นเพื่อทำการใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ฉะนั้นการสะสมเหรียญเงินหรือเหรียญทองก็คือการสะสมเงินตราซึ่งเป็นสิ่งต้องห้าม คำว่า การสะสมหรือเก็บเพิ่มพูนขึ้นในกองคลังนั้น เป็นความคิดที่ยืดหยุ่นซึ่งอาจถูกจำกัดลงได้ตามระดับของความเป็นไปได้ของการไหลหมุนเวียนของเงินตราในชีวิตเศรษฐกิจตลอดทั้งความสามารถที่จะหามาได้ในประเภทของการใช้และการลงทุนในจำนวนเงินนั้น เมื่อใดก็ตาม ที่ความเป็นไปได้นั้นสูงขึ้นและความสามารถในการใช้เงินลงทุนก็ยิ่งเพิ่มพูนด้วยการนำเงินลงไปในการกระทำเช่นนั้น แม้ว่าจะอยู่ในช่วงระยะเวลาสั้นก็ตามก็ต้องพิจารณาในฐานะที่เป็น "การสะสมเงินทอง" ด้วยเช่นเดียวกัน แต่เมื่อความเป็นไปได้ตลอดทั้งความสามารถในการที่จะทำเช่นนั้น อยู่ในจำนวนเงินน้อยกว่า และชีวิตเศรษฐกิจก็หยุดอยู่ในระดับหนึ่ง หรือในอีกระดับหนึ่ง "การสะสมเงินตรา" ก็จะไม่สามารถถูกนำมาใช้ เว้นแต่เมื่อได้ขยายช่วงเวลายาวนานออกไปนี้อาจเป็นการให้เหตุผลสำหรับการพิจารณาคำว่า "การนำเงินลงไป" ในกระบวนการของการใช้เงินนั้นในรอบปีตามสภาพเงื่อนไขของการจ่ายชะกาด (ทั้งเป็นเงินตราและสิ่งอื่น ๆ) ขึ้นอยู่กับพื้นฐานซึ่งชีวิตเศรษฐกิจจะไม่สามารถที่จะเตรียมเพื่อสิ่งแวดล้อมสำหรับการหมุนเวียนของเงินทุนที่ดีกว่านั้นได้ เพราะฉะนั้น เพื่อที่จะพิจารณาถึงการปล่อยเงินตราออกไปในฐานะที่ถือเป็นการสะสมแล้ว เงินนั้นจะต้องคงอยู่ในฐานะที่เป็นทรัพย์สินของ

ผู้เป็นเจ้าของของมันในรอบปีหนึ่ง ๆ

ความคิดที่เกี่ยวกับการห้ามสะสมเงินทองนั้นมันวางอยู่บนแนวความคิดของอิสลามที่เกี่ยวกับเงินตราเหรียญเงินหรือเหรียญทอง อิสลามเชื่อว่า การแลกเปลี่ยนสิ่งของโภคทรัพย์นั้น โดยเนื้อหาแล้วเป็นสิ่งที่กระทำอันก่อให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ เป็นต้นว่าการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าประเภทหนึ่งเพื่อให้ได้สินค้าอีกประเภทหนึ่งอันเป็นสภาพที่มีมาก่อนการใช้เงินตราเป็นสื่อกลางสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้าเพราะว่านี่เป็นทางเดียวเท่านั้นที่เป็นสิ่งประกันผู้ผลิตสินค้าทุก ๆ คนในสังคม ที่จะทำการแลกเปลี่ยนผลิตผลของเขากับสินค้าอื่น ๆ ที่เขาต้องการ การปรากฏขึ้นของการใช้กระดาษเงินตราหมุนเวียนเป็นสื่อกลางของการแลกเปลี่ยนนั้น ไม่ใช่เป็นการขจัดเนื้อหาสาระของการแลกเปลี่ยนสิ่งของ แต่มันเป็นแต่เพียงสิ่งที่จะก่อให้เกิดความสะดวกแก่การแลกเปลี่ยนของต่อของเท่านั้น แทนที่จะเป็นการแลกเปลี่ยนเมล็ดข้าวกับฝ้าย คนปลูกข้าวก็จะขายข้าวของเขา ให้ได้เป็นเงินตราขึ้นมาก่อน แล้วเขาก็นำเงินตรานั้นไปซื้อฝ้ายตามที่เขาต้องการ การแลกเปลี่ยนข้าวกับฝ้าย ตามตัวอย่างนี้ ก็ยังคงยึดถือปฏิบัติกันอยู่ แต่ผ่านสองขั้นตอน (ในกรณีที่การใช้เงินตราเป็นสิ่งที่มิใช่กันอยู่) แต่เมื่อเงินตราถูกเปลี่ยนไปเป็นเครื่องมือที่ถูกสะสม (ในรูปเงินสด) และคนปลูกข้าวบัดนี้ก็จะขายข้าว เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินสด แล้วก็นำเงินนั้นมาสะสมไว้แทนที่จะนำไปซื้อฝ้าย นี่ก็จะหมายความว่าฝ้ายนั้นก็จะยังคงอยู่ที่เดิมของมัน ยังไม่อาจที่จะนำเข้าสู่ตลาดและหมุนเวียนโภคทรัพย์ จนกระทั่งจบวงจรของ

มัน หรือในอีกความหมายหนึ่งส่วนของการผลิตในสังคมทั้งหมด เพราะเหตุว่ามันได้กลายเป็นเงินตรา เพื่อให้คนปลูกข้าว นั้นได้ใช้ผลิตผลของเขาในรูปของเงินตราและอื่น ๆ อีก อย่างไรก็ตามในด้านตรงกันข้ามการสะสมนั้นจะเพิ่มพูนขึ้นแก่ผู้ที่สะสม ให้มีศักยภาพใหม่ในอันที่จะลงทุนตลอดทั้งเพื่อการขยายตลาดซึ่งไม่ อาจที่จะดำรงอยู่ได้เลย ถ้าสปีริตของการแลกเปลี่ยนกับสินค้าถูก นำมาปฏิบัติใช้อย่างซื่อสัตย์สุจริต

ค. หลักการเกี่ยวกับ ชะกาด ในอิสลามบรรจุไว้ด้วยเรื่อง หลักการเก็บภาษีเกี่ยวกับเงินตราที่ได้สะสมเอาไว้ เพราะว่ามัน ได้ถูกกำหนดในการเรียกเก็บจากจำนวนร้อยละที่แน่นอนเกี่ยวกับ เงินตราทั้งที่เป็นแร่เงินและแร่ทองคำที่เก็บไว้ได้ในรอบปี หากเรา พิจารณาถึงสิ่งที่เราได้กล่าวมาแล้วแต่เบื้องต้นเกี่ยวกับความจริงที่ ว่า การกำหนดเวลาหนึ่งปีอาจจะถูกผูกมัดโดยหลักนิติศาสตร์ ในสมัยปัจจุบันเข้ากับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ แห่งชีวิตเศรษฐกิจ และ หากเราจะได้สังเกตถึงสิ่งที่เราได้ชี้ชัดลงไปแล้วในการวิจัยเกี่ยวกับ เศรษฐกิจแบบอิสลามของเรา ซึ่งได้ระบุว่า ชะกาด ในฐานะที่ เป็นหลักการหนึ่งสามารถที่จะทำให้เกิดสภาพความเหมาะสมและ สามารถที่จะประยุกต์ใช้กับแหล่งต่าง ๆ ของโมคทรัพย์เพื่อให้เป็น ไปตามหลักการเก็บ ชะกาด ในส่วนบุคคลพร้อมกับการนำไปใช้ เพื่อให้เข้ากับหลักนิติศาสตร์อิสลาม... แหะแล้วเราก็จะมาถึงอุดม การณ์อิสลามในด้านหลักการ, และเพื่อเป็นสรุปโดยทั่วไป นั่นคือ : การสะสม, ของส่วนบุคคลสามารถจะทำการรณรงค์ได้โดยการ ใช้อำนาจเรียกเก็บภาษีในเงินตราที่ได้มีการสะสม และอุดม

การณีนี้อาจจะนำไปใช้ได้โดยตลอดทั่วไปในสถาบันต่าง ๆ ของอิสลามเพื่อเป็นการอุดช่องว่างที่ปรากฏขึ้นในสถาบันนั้น ๆ และบุคคลผู้อยู่ในหน้าที่ที่ทำการเก็บ ซะกาต นั้นก็สามารถที่จะใส่พื้นฐานต่าง ๆ ที่เคลื่อนไหวได้เข้าไปในระบบเศรษฐกิจแบบอิสลามภายในขอบเขตแห่งอำนาจของเขาเอง บนพื้นฐานนั้นที่บุคคลผู้อยู่ในอำนาจจะสามารถใช้อำนาจให้เป็นไปตามอำนาจบริหารงานของเขาได้ นั่นก็คืออำนาจเรียกเก็บภาษี ภาษีประเภทนั้นไม่จำเป็นต้องมีรูปร่างเหมือนอย่าง “การเก็บภาษี” มันสามารถที่จะถูกเรียกเก็บได้โดยผ่านวิธีการที่ทันสมัยอื่น ๆ อีกมากเหมือนอย่างที่คุณคนหนึ่งจำต้องเสียภาษีในหลายรูปแบบและรัฐบาลก็เป็นผู้กำหนดในการเรียกเก็บภาษีชนิดนั้น ๆ เป็นต้นว่า การปิดอาคาร แสตมป์บนใบคำร้อง หรือบนเอกสารใด ๆ หรือสิ่งอื่น ๆ เหมือนอย่างนั้น วิธีการเช่นนี้สามารถที่จะถูกนำมาใช้ในการเรียกเก็บภาษีเพิ่มขึ้นได้เช่นเดียวกัน

ง. แนวทางอิสลามในการอบรมบุคคลเพื่อให้เจริญเติบโตขึ้นมาในสังคมแบบอิสลามนั้นอยู่บนหลักการของอุดมการณ์ด้านการกุศลและการปฏิเสธตัวตน และบนหลักการสร้างสรรค์ด้านเหตุผลสำหรับเป็นเครื่องทดแทนซึ่งแตกต่างจากหลักการทดแทนทางวัตถุนิยมและทางด้านเงินตรา ซึ่งเหตุผลเช่นนั้นเป็นเหตุผลทางด้านการค้าขาย ซึ่งตามหลักการแห่งคัมภีร์ อัล-กุรอานอันไพโรจน์นั้นมิได้ไปกันจนถึงขั้นแตกหัก, และได้เน้นบนหลักการของความช่วยเหลือผู้ที่ถูกเหยียบย่ำ ตลอดทั้งการให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ที่ขัดสนยากไร้ในสปีริตแห่งความเป็นพี่น้องกันและความรัก,

โดยแสวงหารางวัลจากอัลลอฮ์ พระผู้ทรงอำนาจยิ่ง และขอลูกะโทษ
ในบาปกรรม : การใช้จ่ายไปในด้านนี้ทั้งหมดก่อให้เกิดเอกลักษณ์
ทางด้านจิตวิญญาณและพื้นฐานทางด้านจิตวิทยาขึ้นในตัวบุคคล
และก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะพิเศษที่จะทำให้แรงกระตุ้น
แห่งความดีเจริญเติบโตขึ้น และสำหรับประชาชนจำนวนมากที่
มีความปรารถนาจะให้คนยากจนกู้ยืมเงินไปเพื่อเขาจะได้รับคุณ
ความดีเป็นเครื่องตอบแทนก็จะเพิ่มมากขึ้น... นี่มิใช่เป็นการกล่าว
อ้างแบบ ยูโทเปีย ในอุดมคติเกี่ยวกับสังคมอิสลาม แต่มันเป็น
ความจริงและมีข้อพิสูจน์ต่าง ๆ มากมายสำหรับความมีอยู่ในความ
จริงดังกล่าวนั้น ยกตัวอย่างเช่น มีทรัพย์สินให้กู้ยืมเงิน (โดยปราศ
จากดอกเบี้ย) ซึ่งได้ถูกจัดตั้งขึ้นแม้แต่ก่อนหน้าการเกิดขึ้นของ
สังคมมุสลิม บุคคลเหล่านี้เจริญเติบโตขึ้นโดยผ่านความรู้สึกเรื่องคุณ
ความดีและความรู้สึกที่ไม่เห็นแก่ตัว ซึ่งทำให้ผู้คนจำนวนมากที่
เมื่อได้บริจาคทรัพย์สินส่วนมากของเขาไปให้บุคคลอื่นกู้ยืมโดยปราศ
จากดอกเบี้ยแล้วพวกเขามีความสุขใจ หากสิ่งนี้คือผลของการได้
รับการฝึกฝนอบรมแบบอิสลามขึ้นในตัวบุคคลแล้วท่านลองคิดดู
เถิดว่าผลของมันแก่บุคคลนั้นที่อยู่ภายในกรอบของสังคมมุสลิม
ที่สมบูรณ์แบบจะมีผลสูงค่าสักเพียงใด แต่นั่นบุคคลมิได้มีชีวิตอยู่
ในร่มเงาของสังคมมุสลิมก็มีความสุขใจเป็นผลตอบแทนถึงเพียงนั้น
แล้ว ขอให้คิดดูเอาเองก็แล้วกัน

ประเด็นที่สาม : ดังที่ได้กำหนดกันมาแล้วในตอนก่อน, การ
ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับธนาคารทางด้านทฤษฎีในสังคมอิสลาม
ถือว่าเป็นพื้นฐานสำหรับการนำองค์การหน้าที่ในส่วนอัตตวิสัย

ในธนาคาร และบทบาทของมันไปปรับใช้ในชีวิตเศรษฐกิจ เราสามารถที่จะทำความคุ้นเคยกับวิธีการนั้น ซึ่งสามารถที่จะทำ ให้ธนาคารแบบอิสลามรวบรวมเงินจำนวนหนึ่งขึ้นมาได้โดยไม่ จำเป็นต้องใช้หลักการยั่วเย้าในเรื่องของดอกเบี้ย หรือไม่จำเป็นต้องผ่านวิธีการแบบนายทุน การโฆษณาชวนเชื่อของธนาคารให้ เห็นถึงความพร้อมของธนาคารในการที่จะรับเงินจำนวนใด ๆ สำหรับการฝากนั้นอาจจะเลือกใช้วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ก็ได้ :

ทางเลือกประเภทที่หนึ่ง นั่นก็คือเงินกู้ที่ธนาคารได้รับ ไปนั้นจะต้องมีหลักประกันเงินกู้นั้นและสัญญาที่จะต้องจ่ายเงินให้ แก่ผู้ฝากตามที่คุณฝากต้องการ :

ก. พิทักษ์รักษาเงินของผู้ฝากและให้ความปลอดภัยในเงิน จำนวนนั้น (ป้องกันมิให้ถูกขโมยเป็นต้น) สำหรับที่มันอยู่ภายใต้ การพิทักษ์รักษาของธนาคารนั้นเจ้าของเงินอาจจะถอนเงินคืนเมื่อใดก็ได้ที่ผู้ฝากคนนั้นปรารถนาหรืออาจจะภายหลังช่วงเวลาหนึ่งที่ได้ตกลงกันได้

ข. การคงไว้ซึ่งค่าที่แท้จริงของเงินของผู้ฝาก การอธิบาย ในเรื่องนี้ก็คือว่า ค่าของเงินนั้นอยู่ในกระแสของการลดค่าของมันลงเรื่อย ๆ และเงินเฟ้อก็จะเป็นสาเหตุที่ทำให้อำนาจซื้อของเงินตราค่อย ๆ หดชะงักลงและเป็นผลกระทบต่อค่าที่แท้จริงของเงินตรา ดังนั้นหากบุคคลนี้ชอบที่จะเก็บเงินของเขาไว้ด้วยการฝากไว้ในระยะยาวของช่วงเวลาหนึ่ง, ในความเป็นจริงแล้ว เขาก็ยังคงมีเงินในจำนวนตามที่ปรากฏนั้น แต่สำหรับค่าที่แท้จริงของมัน

ได้ลดลงไปภายหลังจากช่วงเวลาหนึ่ง จุดนี้เองที่ปรากฏด้านดีของธนาคารออกมาบ้าง นั่นก็คือการคงไว้ซึ่งค่าของเงินในฐานะที่เป็นเงินกู้ เพราะว่าธนาคารเป็นตัวค้ำประกันค่าที่แท้จริงของมัน (ก่อนการเสื่อมราคาหรือการลดค่าของมัน) เอกสารการเครดิตต่าง ๆ เป็นต้นว่า บิลล์การเงิน แม้ว่าจะจะเป็นสัญลักษณ์ตามที่มันปรากฏทดแทนค่าซึ่งมันไม่เป็นแต่เพียงกระดาษที่มันถูกทำขึ้นมา แต่มันเป็นสัญลักษณ์บ่งบอกถึงค่าของมันเอง เพราะฉะนั้น มันจึงไม่ใช่ “ดอกเบี้ย” ที่ทางธนาคารจ่ายให้เพื่อคืนกลับตามจำนวนเงินกู้แก่ผู้ฝาก, นับเป็นการกำหนด “ค่าที่แท้จริง” ของเงินนั้นที่เป็นไปตามราคาของทองคำและราคาซื้อขายแลกเปลี่ยนหุ้นสำหรับทองคำ

ค. การได้รับรางวัลและความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ถ้าบุคคลนั้นตกลงใจที่จะปล่อยเงินบางส่วนออกไปให้เป็นประโยชน์ในการให้คนยากจนกู้ยืมไปใช้โดยการนำเงินจำนวนนั้นไปฝากไว้ในบัญชีของทรัสต์ที่จัดไว้เป็นพิเศษ

นอกเหนือไปจากข้อจำกัดทั้งสามเรื่องนี้แล้ว ผู้ฝากเงินก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะได้รับผลตอบแทนหรือกำไรใด ๆ อีก

ทางเลือกประเภทที่สอง ใช้ในฐานะที่เป็นสัญญาหนึ่ง หรือการมอบอำนาจให้แก่ทางธนาคารในอันที่จะนำเงินจำนวนนั้นไปลงทุนในโครงการเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง ในกรณีนั้นผู้ฝากย่อมจะต้องได้รับผลกำไรตามจำนวนร้อยละของเงินที่ลงไปตามความพอใจที่ได้ตกลงกันไว้ระหว่างตัวเขากับทางธนาคารที่ทำหน้าที่จัดการเป็นผู้นำเงินไปลงทุนก็ย่อมจะได้รับส่วนที่เหลือจากยอดกำไรนั้น ถ้าทางธนาคารเป็นผู้ประกอบการลงทุนโดยตรง, ส่วนที่เหลือ

ของผลกำไรก็จะต้องเป็นของธนาคาร แต่ถ้าหากว่าทางธนาคาร
มอบอำนาจให้แก่ลูกค้าของธนาคารคนหนึ่งคนใดนำเงินไปลงทุน
ตามข้อสัญญาที่ได้มีต่อกันไว้ ผลกำไรก็จะต้องเป็นของทั้งลูกค้า
คนนั้นและเจ้าของเงินในขณะที่ทางธนาคารจะรับก็แต่เพียงค่า
คอมมิชชันในจำนวนหนึ่งสำหรับบทบาทของมันในฐานะที่เป็น
“คนกลาง” ระหว่างผู้ลงทุนกับเจ้าของเงิน และค่าคอมมิชชันนั้นจะ
ต้องถูกกำหนดให้เป็นไปตามจำนวนของความพยายามที่เข้าไป
เกี่ยวข้องสำหรับบทบาทนั้น ๆ

ผู้ฝากเงินจะไม่มีอิทธิพลในการค้าประกันเงินของเขาหาก
เขาฝากเงินจำนวนนั้นไปตามแบบทางเลือกประเภทที่สอง ยิ่งกว่า
นั้นเขาจะต้องยอมรับสภาพหากมีการขาดทุนหรือการสูญเสียเกิด
ขึ้นอย่างมิคาดหมาย หรือจะโดยประมาทเลินเล่อประการใดก็ตาม
เพราะเหตุจากการที่ผู้ฝากได้เลือกใช้ทางเลือกประเภทที่สอง
นั่นคือการร่วมกันได้ผลกำไร และไม่มีกำไรใดเกิดขึ้น หากปราศ
จากการยอมรับการเสี่ยง

ในทางเลือกทั้งสองนั้น เงินจำนวนที่ฝากไว้ถูกแยกออก
ไปจากส่วนที่จะต้องหักภาษีในรูปของเงินสะสม

ในความเข้าใจนี้ทำให้เราได้ว่า ธนาคารแบบอิสลามนั้น
ขึ้นอยู่กับความพยายามดิ้นรนขวนขวายของธนาคารเองในการที่
จะสะสมกองทุนของมันขึ้นมาโดยการเตรียมที่จะก่อให้เกิด
แรงกระตุ้นต่าง ๆ ที่เพียงพอ ซึ่งจะทำให้มันมีความเป็นไปได้ที่จะ
เร่งเร้าลูกค้าให้นำทรัพย์สินเงินทองของตนมาฝากไว้กับ
ธนาคาร

ผิดชอบเช่นนั้นได้รับการพิจารณาอย่างเหลือล้นโดยหลักการต่าง ๆ ของการปฏิบัติอิสลาม และสปีริตที่ได้รับทางนำ ตลอดทั้งเป็นความทะเยอทะยานที่ยิ่งใหญ่เคียงคู่กันไปกับการครอบครองของความรู้สึกต่าง ๆ ในด้านคุณงามความดี การไม่เห็นแก่ตัว ตลอดทั้งความปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้ที่มีโชคน้อยกว่าของโลก ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทำการกู้ยืมเงินที่ปราศจากดอกเบี้ยจากธนาคาร

ประการที่สี่ ถ้าเงินสะสมนี้ได้ดำเนินการไปอย่างสมบูรณ์แบบ, และธนาคารแบบอิสลามเป็นไปตามที่ได้กล่าวไว้แต่เบื้องต้นแล้ว มันก็สามารถที่จะดึงดูดจำนวนเงินที่กระจัดกระจายอยู่ทั้งหมดให้เข้ามาได้ แลแล้วทางธนาคารก็จะต้องมีองค์การหน้าที่ในการนำเงินกองทุนนั้นไปลงทุนอยู่สององค์การหน้าที่กล่าวคือ

องค์การหน้าที่ประการแรก : สัมพันธ์กับกองทุนของจำนวนเงินที่ได้ฝากไว้ตามวิธีการแรก องค์การหน้าที่นี้สามารถที่จะกล่าวโดยย่อถึงงานด้านต่าง ๆ ที่ทางธนาคารจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ :

1. ปลดปล่อยเงินบางส่วนให้ผู้ที่ขาดสนกัวยืมไปโดยไม่คิดดอกเบี้ย เพื่อที่จะไว้ใช้จ่ายประทังชีพของบุคคลนั้น ๆ ในขณะที่ต้องกระทำอย่างระมัดระวังและมีความมั่นใจในการค้ำประกันที่เงินกู้เหล่านั้นจะต้องได้รับการจ่ายเงิน

2. นำเงินกองทุนไปทำการลงทุนในโครงการที่จะก่อให้เกิดผลผลิต ซึ่งเข้ากันได้กับขอบเขตของอิสลามในสังคม ถ้าทางธนาคารดำเนินการลงทุนเองแล้ว ผลกำไรทั้งหมดจะต้องตกเป็น

ของธนาคาร ยกตัวอย่างเช่น ในรัฐอิสลาม แต่ถ้าทางธนาคาร
ไปทำการตกลงกับหน่วยงานอื่น ๆ หรือกับบุคคลที่มีความสามารถ
ที่จะดำเนินงานตามโครงการนั้น ๆ แล้ว ทั้งสองฝ่ายจะได้รับผล
กำไรร่วมกัน ซึ่งเป็นไปตามจำนวนระยะเวลาของสัญญาที่ทั้ง
สองฝ่ายมีต่อกัน

3. ปล่อยเงินบางส่วนให้เอกชนผู้ซึ่งขาดเครื่องมือที่จำเป็น
ในการดำเนินชีวิตกู้ยืมไปโดยไม่คิดดอกเบี้ย ในขณะที่บุคคล
เหล่านั้นเป็นผู้ที่มีความไว้วางใจได้และเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ
ในการทำงาน ทางธนาคารจัดเงินกู้ให้แก่บุคคลดังกล่าวเพื่อที่จะ
ให้บุคคลเหล่านั้นไปทำการผลิตในโครงการเล็ก ๆ หลังจากที่ได้ให้
คำแนะนำชี้แจงและทิศทางต่าง ๆ ตลอดจนได้เตรียมมาตรการ
ในอันที่จะคอยตรวจสอบดูแลโครงการเหล่านั้นของพวกเขาเป็น
หลักประกันในเงินกู้ที่ให้ยืมไปแล้ว

องค์การหน้าที่ประการที่สอง : เกี่ยวกับเงินฝากซึ่งได้ทำ
การฝากไปตามทางเลือกประเภทที่สอง ในที่นี้ทางธนาคารจะคอย
เอาใจใส่ในทุนที่จะนำไปสู่การลงทุนอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่
โครงการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการผลิต ถ้าธนาคารกระทำแบบนี้
โดยตรงแล้ว ผลกำไรทั้งหมดจะต้องถูกแบ่งโดยทั้งธนาคารเองและ
ผู้ฝากเงินนั้น แต่ถ้าธนาคารไปทำการตกลงกับหน่วยงานอื่น ๆ
หรือบุคคลอื่น ๆ ที่จะรับไปทำเช่นนั้นแล้ว มันก็จะก่อให้เกิดบ
บาทของ “คนกลาง” และก็จะได้รับค่าคอมมิชชั่นเป็นเครื่องดอบ
แทนสำหรับงานนั้นเกี่ยวกับผลกำไรมันจะต้องเป็นไปตามข้อตกลง

ระหว่างฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นผู้ดำเนินการโครงการของการลงทุน และอีกฝ่ายหนึ่งคือผู้เป็นเจ้าของเงินฝาก

เมื่อธนาคารได้ดำเนินบทบาทของมันไปอย่างแน่นอนและสมบูรณ์แบบในสังคมแบบอิสลามแล้ว มันจะบรรลุถึงความเจริญก้าวหน้าแบบทุนนิยมอย่างขนานใหญ่ในด้านอัตราวิสัยของธนาคารอย่างแน่นอน, เงินทุนก็สามารถที่จะหามาได้โดยง่ายและอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถที่จะครอบคลุมโครงการต่าง ๆ ในด้านการผลิตได้ และในที่สุดการตอบสนองแก่งานเหล่านั้นก็ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความสามารถในการผลิตของบุคคลเหล่านั้นโดยมีต้องเป็นไปตามพื้นฐานของความสามารถของบุคคลเหล่านั้นในการที่จะจ่ายดอกเบี้ยคืน แต่ก่อนข้างจะเป็นไปตามประสิทธิภาพในการผลิตของพวกเขา, ความสุขุมรอบคอบและความจำเป็นเสียมากกว่า ฉะนั้น เงินทุนก็จะถูกกระจายออกไปในระหว่างผู้ทำงานและทรัพยากรมนุษย์ที่มีผลผลิตอย่างกว้างขวาง ธนาคารก็จะทำหน้าที่ดำเนินการในขอบเขตเหล่านี้เสมือนผู้คอยแนะนำ, ให้คำปรึกษาหารือและคอยตรวจสอบดูแลและทั้งหมดของคุณค่าแห่งการผลิตและโภคทรัพย์ที่ดำเนินอยู่นั้นซึ่งทุนเคยได้รับในรูปของดอกเบี้ยหรือกำไรที่จะต้องคืนกลับสู่ผู้ร่วมโครงการเหล่านั้น และคืนสู่บรรดาคนงาน ธนาคารแบบนี้จะละเว้นจากกองทุนที่จะมอบให้แก่โครงการต่าง ๆ ที่ทำตัวเป็นกาฝากเหมือนอย่างที่ได้พบอยู่ในสังคมแบบทุนนิยมโดยกลายเป็นตัวกลางระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค ที่ข้าพเจ้ากล่าวว่า : ธนาคารละเว้นจากการให้ทุนแก่โครงการต่าง ๆ ที่จะเป็นเสมือนกาฝากเช่นนั้นเพราะจะทำให้

กองทุนหดหายไปเรื่อย ๆ และช่องว่างระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภคก็จะแคบเข้า การนำให้ราคาของสินค้าที่ผลิตเข้าไปใกล้เคียงกับราคาที่เป็นจริงของมันมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ราคาของการผลิตของมันบวกกับราคาของการตลาดภายในขอบเขตของธนาคารแบบอิสลามนั้นไม่มีช่องว่างสำหรับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นโดยธนาคารแบบทุนนิยมกับดอกเบี้ยที่เรียกเก็บแบบนายทุน และดอกเบี้ยแบบนายทุนในด้านการผลิตและการพาณิชย์เมื่อใดก็ตามที่การผลิตการค้าและอุปสงค์สำหรับเงินทุนเพิ่มสูงขึ้น, การเก็บดอกเบี้ยแบบนายทุนก็จะขึ้นราคาดอกเบี้ยโดยการแสวงหาผลกำไรมากขึ้น ๆ, และเมื่อตลาดการผลิตและการค้าขายซบเซาลง, ธนาคารต่าง ๆ ก็จะลดอัตราดอกเบี้ยลง..., ทั้งหมดนี้เป็นไปตามกฎของ “ความสามารถที่จะหาได้และความต้องการ” ในสังคมแบบอิสลามจะไม่มีสิ่งนั้นเกิดขึ้นตราบเท่าที่ธนาคารแบบอิสลามเลือกใช้วิธีการอย่างเฉลียวฉลาดในสังคมและให้คนยากจนในสังคมนั้นได้มีโอกาสไปกู้ยืมเงินไปเพื่อใช้ในโครงการขนาดย่อมซึ่งใช้ทุนในวงจำกัดโดยไม่คิดดอกเบี้ย, ทางธนาคารสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่งที่มีประสิทธิภาพด้วยการทำข้อตกลงระหว่างกัน ซึ่งจะได้กำหนดผลประโยชน์ของโครงการนั้น ๆ ให้เกิดขึ้นแก่ธนาคาร ยิ่งทางธนาคารส่งเสริมสนับสนุนในด้านการเงินแก่โครงการต่าง ๆ ในด้านการผลิตมากขึ้นเท่าใดจากเงินที่ทางธนาคารได้รับไว้ ทางธนาคารก็จะยิ่งให้ทุนในการกู้ยืมโดยปราศจากดอกเบี้ยมากขึ้นเท่านั้นไม่อย่างนี้ก็จะเพิ่มข้อตกลงในโครงการต่าง ๆ มากขึ้น

ผนวกกับสิ่งนี้ การเข้าร่วมของธนาคารในด้านสวัสดิภาพทางสังคมโดยผ่านเงินกู้ประเภทการบริโภค ซึ่งมันจะช่วยให้นักยากจนและคนขัดสนได้มีโอกาสนำเงินส่วนนี้ไปใช้โดยปราศจากผลประโยชน์ใด ๆ ในกรณีของคนขัดสนและคนว่างงาน

ดังนั้น ธนาคารแบบดังกล่าวก็จะกลายเป็นส่วนสำคัญในสังคมแบบอิสลาม ซึ่งก่อให้เกิดภาพพจน์ที่สมบูรณ์แบบในเศรษฐกิจของมัน

เหล่านี้คือพื้นฐานโดยทั่วไปสำหรับการสถาปนารูปแบบสังคมที่เรียกว่าสังคมแบบอิสลาม ซึ่งด้วยวิธีการนี้ธนาคารแบบดังกล่าวจะได้แสดงบทบาทที่ยิ่งใหญ่ในเศรษฐกิจแบบอิสลามเสมือนอย่างที่ธนาคารอื่น ๆ ในรูปแบบอื่นกำลังมีบทบาทอยู่ในสังคมแบบทุนนิยมและในเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

ในการวิจัยที่จะมีต่อไป, เราจะเสนอตัวอย่างของพื้นฐานดังกล่าวนี้ในการศึกษาถึงรายละเอียดของมันในด้านที่เป็นรูปธรรมที่สมบูรณ์แบบมากขึ้น, อินชา อัลลอฮ

